

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘,๐๑๓,๐๙๖ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๕๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖,๒๓๖,๑๕๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๖๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๔,๓๙๗,๘๒๖.๘๐ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๔๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๐๖๓,๐๕๘ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๗๗๓.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๗๑๒.๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๖๖ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๕๑ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๑,๖๐๗ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งสีชมพูมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๒,๗๖๑.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๕๐๙.๒๕ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๗๔๒ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๖๓ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๑,๔๔๗ ไร่

๒.๑.๓ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๐๕.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๒ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๓.๗๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๙๕๐.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๙๑.๗๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๔๖๔.๒๕ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๑๔๗ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๑๓๒.๒๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๒๐๗ ไร่

๒.๑.๕ แมลงนูนหลวง ไม่พบการระบาด

๒.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ มหาสารคาม ยโสธร ระยอง ลพบุรี ศรีสะเกษ สระแก้ว สระบุรี สุพรรณบุรี สุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๒๑๖,๙๗๙.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔.๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๑๖,๙๘๓.๗๕ ไร่)

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๒ ไร่)

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	ไม่พบการระบาด
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	จำนวน ๗๐ ไร่
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน ๒ ไร่

๒.๒.๒ ตัวงหวดยาว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน ๒๐ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	ไม่พบการระบาด
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด

๒.๓.๑ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด ๒๘ จังหวัด จำนวน ๖๖,๓๗๒.๑๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๘๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๖,๐๙๑.๙๔ ไร่) แบ่งเป็น

๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย	จำนวน ๖๕,๒๙๒.๑๙ ไร่
๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก	จำนวน ๑,๐๘๐ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงหนอนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด

๓.๑.๕ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ขอนแก่นติชดเชย ส่งสำนักงบประมาณพิจารณา

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงหนอนหลวง ดักแด้ และตัวงหวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อให้
ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์การระบาดของ
หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสนับสนุนแมลงศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์
ให้กับเกษตรกร

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่
เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ ดำเนินการรณรงค์ให้มีการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) โดยใช้สื่อ
ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ จำนวน ๕๐ จังหวัด หากพบการระบาดระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีควบคุมการระบาด
ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย
และหากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น
ไทอะมีโทแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัม ต่อน้ำ
๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออะเซทาไมพริด ๒๐% เอสพี
อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผล
อ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

๔.การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยแป้งสีชมพู ไรแดง แมลงหี่ขาวยาสูบ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนดียว และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนกระทู้ฝัก เพลี้ยอ่อน และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งสีชมพู แมลงหี่ขาวยาสูบ โรคแอนแทรคโนส
และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนดียว จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนกระทู้ฝัก และโรคราน้ำค้าง

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งสีชมพู แมลงหี่ขาวยาสูบ
โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนดียว และโรคใบขาว
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนกระทู้ฝัก โรคกาบและใบไหม้
และโรคราน้ำค้าง

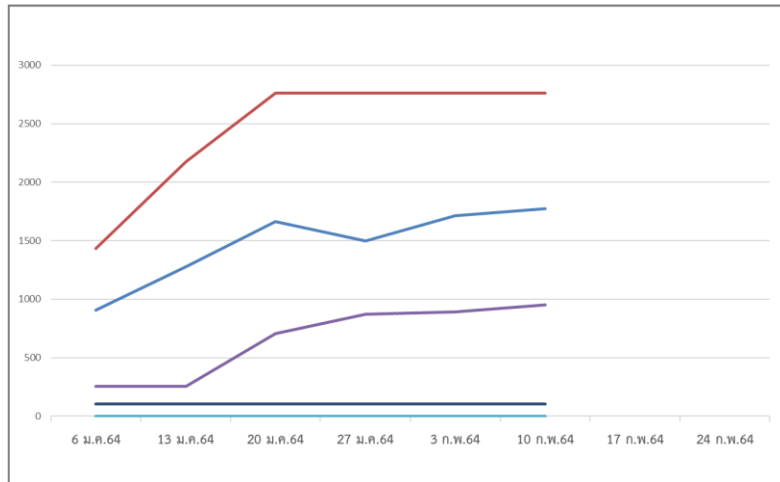
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และหนอนกระทู้ฝัก

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชไร่ ปี ๒๕๖๔
ภาพรวมทั้งประเทศ

ศัตรูมันสำปะหลัง

เพลี้ยแป้ง 1,773.75 ไร่
 เพลี้ยแป้งสีชมพู 2,761.25 ไร่
 เพลี้ยหอย 105.75 ไร่
 ไรแดง 950.25 ไร่
 แมลงงูบหลวง 0 ไร่

ศัตรูอ้อย

หนอนกออ้อย 72 ไร่
 ด้วงหนวดยาว 70 ไร่